

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2010
6. volební období

187-E

Návrh

nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie /kód dokumentu
11805/10, KOM(2010) 350 v konečném znění/

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2010
6. volební období

28.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
ze 6. schůze konané dne 18. listopadu 2010

k Návrhu nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie /kód dokumentu 11805/10, KOM(2010) 350 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Martina Tlapy, MBA a předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví Mgr. Ing. Josefa Kratochvíla, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Ivany Weberové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jaroslav Lobkowicz v. r.
ověřovatel výboru

Ivana Weberová v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru

Návrh nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie

KOM(2010) 350 v konečném znění, kód Rady 11805/10
Interinstitucionální spis 2010/0198/CNS

- **Právní základ:**
Článek 118 druhý pododst. SFEU.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
9. 7. 2010
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 11. 2010 (1. kolo)
- **Procedura:**
Konzultace s EP, v Radě jednomyslnost.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 3. 11. 2010, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 3. 11. 2010 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Diskuse ohledně jednotného patentu v rámci Evropské unie se vedou již několik desítek let. Na tom, že má patent EU vzniknout, již politická shoda v rámci jednotlivých členských států existuje. To samé se ovšem nedá říci o otázce jazykového režimu patentů, což je však základním předpokladem samotného vzniku patentu EU. Dohoda ohledně jazykového režimu tak bude klíčová pro další vývoj patentové ochrany v Evropské unii. Této dohody se přitom bude snažit belgické předsednictví dosáhnout na zasedání Rady pro konkurenceschopnost 10. listopadu t. r., případně na dalších zasedáních dne 26. listopadu a 10. prosince.

Co se týče současného patentového systému v Evropě, je tento založen na Evropské patentové úmluvě, která však není instrumentem Evropské unie, ale mezinárodního práva veřejného, a proto se ho účastní i nečlenské státy EU. Tento tzv. evropský patent je udělován a spravován Evropským patentovým úřadem (European Patent Office), ovšem jeho hlavním nedostatkem je skutečnost, že se nejedná o automatickou patentovou ochranu ve všech signatářských státech. Patent je tak platný jen v těch zemích, kde dojde k následně tzv. validaci patentu u národního patentového úřadu. To ovšem ve svém důsledku znamená jediné – zájemce o patentovou ochranu musí o tuto žádat v každém jednotlivém státě zvlášť. To s sebou ovšem nese jednak velmi výrazné časové, ale také finanční náklady.

V porovnání s ostatními velkými ekonomikami tak žadateli o evropský patent vznikají několikanásobně vyšší náklady. Podle některých výzkumů¹ tak náklady na registraci v Japonsku či Spojených státech amerických dosahují výše kolem 2.000 – 3.000 €, zatímco za předpokladu registrace v 6 státech EU činí náklady kolem 16.000 € a v případě registrace ve 13 státech dokonce dosahují téměř 30.000 €.

Fakt, že neexistuje jednotný patent, a to, že patentová ochrana se v konkrétních případech téměř vždy týká pouze několika států, má také na první pohled nečekané konsekvence. Může totiž docházet, a v praxi také dochází, k tomu, že se na trh toho členského státu, kde neplatí patentová ochrana, dostane takový výrobek, který je v jiných členských státech považován za nelegální kopii produktu chráněného patentem. Tento se pak posléze může v rámci vnitřního trhu EU distribuovat i do těch států, kde je původní výrobek chráněn patentem. Tímto tak dochází k oslabení patentové ochrany i v těch státech, kde je výrobcem původní produkt řádně registrován a chráněn.

Tento nepřilíš šťastný stav vyústil ve snahu některých signatářských států reformovat současný systém tím, že se vzdají patentových překladů do svých národních jazyků. Tato reforma, která se realizovala r. 2000 prostřednictvím tzv. Londýnské úmluvy, ovšem ztroskotala na nezájmu většiny států, čímž ztratila svůj původní smysl.

I proto se již v poslední době zvýšil zájem EU o vytvoření jednotného evropského patentu, který by se registroval pouze u jednoho úřadu, a to s platností pro území celé Evropské unie. To se následně projevilo ve strategickém dokumentu EU, tzv. Strategii Evropa 2020, kde se předpokládá velmi významná časová i finanční úspora při přijetí takovéhoho instrumentu.

Určitým stimulem pro další snahy o přijetí tohoto návrhu nařízení se staly závěry Rady z prosince 2009, kde se členské státy shodly na podstatných charakteristikách patentu EU a otevřely tak cestu k poslední sporné kapitole, totiž právě k jazykovým ujednáním. Mezi body, na kterých panuje všeobecná shoda, se tak nyní počítá i následná vymahatelnost patentu prostřednictvím zamýšleného Patentového soudu.

- **Obsah a dopad:**

Návrh nařízení vychází z dosavadního systému patentové ochrany. Jinými slovy přebírá stávající jazykový režim Evropského patentového úřadu, což v praxi znamená, že se řízení před tímto úřadem (který bude do budoucna vést nejen řízení o udělení evropského patentu ve smyslu dosavadní roztržité mezinárodněprávní úpravy, ale také řízení o udělení navrhovaného patentu EU) povede v jednom ze tří úředních jazyků, kterými jsou angličtina, němčina a francouzština.

V jednom z těchto jazyků dojde podle návrhu také k udělení patentu EU, přičemž toto znění bude také závazné. Byla také dosažena shoda na tom, že všechny zaregistrované patenty EU včetně všech náležitostí (popis, výkres apod.) budou strojově přeloženy do všech úředních jazyků EU. Tyto strojové překlady ovšem nebudou mít závazný, ale pouze a jen informativní charakter. Pouze pokud budou vzneseny nároky – tedy žaloby u Patentového soudu – bude dotčený patent přeložen do úředního jazyka toho státu, kde nastalo žalované porušení patentové ochrany. Náklady na překlad přitom ponese držitel patentové ochrany.

¹ Viz např. van Pottelsberghe, Bruno. Europe should stop taxing innovation. In: Bruegel policy brief, č. 02/2010.

Navrhovaná varianta, dle které budou patenty registrovány v jednom ze tří zmíněných jazyků, ovšem není přijatelná pro všechny země (a v tomto ohledu je nutné doplnit, že pro přijetí jazykového ujednání je nutná **jednomyslnost**). Zejména Španělsko a Itálie považují toto řešení za diskriminační, přičemž navrhovalo rozšíření počtu úředních jazyků právě o španělštinu a italštinu.

Některé jiné státy na druhou stranu zastávají názor maximálního zjednodušení patentu a nevidí zde důvod, proč by měly být oficiální jazyky tři a nikoli pouze jeden, totiž angličtina. Španělsko zareagovalo vlastním návrhem, totiž povinné registrace v angličtině a dále v jednom dalším – libovolném – jazyku EU.

Na konci září 2010 byl z iniciativy belgického předsednictví, které si schválení jazykového ujednání patentu vytyčilo za jeden ze svých nejdůležitějších cílů, předložen kompromisní návrh. Tento návrh předvídá několik změn. Předně by mělo probíhat jednotné udělovací řízení pro současné evropské patenty a pro budoucí patenty EU, přičemž pro oba patenty by také existoval stejný režim předběžné ochrany.

Důležitým návrhem je však předpokládaná nutnost vždy přeložit návrh do angličtiny, a to během přechodného období. Toto přechodné období by přitom mělo trvat tak dlouho, dokud nedosáhne kvalita strojových překladů vysoké úrovně.

Na posledním zasedání Rady pro konkurenceschopnost 10. listopadu 2010 však Italové a Španělé odmítli kompromisní řešení s tím, že by to znamenalo jazykovou diskriminaci, čímž velmi ztížili další kola vyjednávání.

Určité těžkosti však pro budoucí patent EU představuje také Soudní dvůr EU, který se návrhem nařízení na popud Rady zabývá. Podle předběžného stanoviska generální advokátky Soudního dvora, Julianne Kokott, je současný návrh neslučitelný se základními smlouvami – to ovšem na druhou stranu neznamená, že senát Soudního dvora dospěje ke stejnému výsledku.

Nicméně pokud se v dohledné době přeci jen podaří najít mezi všemi členskými státy shodu, je předpokládáno, že Patentový soud by svůj první případ mohl rozhodovat někdy krátce před rokem 2020.² Nedojde-li ke shodě, některé členské státy již signalizovaly, že hodlají iniciovat postup cestou posílené spolupráce mezi členskými státy, které se budou schopny na jednotné jazykové verzi shodnout.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Gestoři za Českou republiku, kterými jsou Úřad průmyslového vlastnictví společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu, zastávají názor, že patent EU je pro další rozvoj vnitřního trhu nezbytný. Jsou však přesvědčeni, že nejlepší by bylo řešení nejjednodušší, tedy to, kdy by úředním jazykem byla pouze a jen angličtina. To by také ve svém důsledku znamenalo pro žadatele o patentovou ochranu nejmenší administrativní a finanční zátěž.

Pokud však bude na evropské úrovni dosaženo shody, je ČR připravena ze svého stanoviska poněkud ustoupit a přijmout kompromis, který pracuje s variantou tří úředních jazyků.

² Viz FREDERIKSEN, J. P. Hope remains for Eu patent court despite setback. In: Managing IP, říjen 2010.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Návrh bude pravděpodobně diskutován na Radě pro konkurenceschopnost dne 26. listopadu 2010.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** Návrh nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie;
2. **j e s i v ě d o m t o h o**, že současný systém evropského patentu je zejména z důvodu výdajů na překlad do úředních jazyků jednotlivých členských států zbytečně nákladný, což má nepříznivý vliv na konkurenceschopnost ekonomiky EU ve srovnání s ostatními světovými ekonomikami;
3. **z a s t á v á s t a n o v í s k o**, že nejvhodnější jazykovou variantou pro budoucí patent EU je nepochybně angličtina jako jediný úřední jazyk; za zásadní podmínku jeho zavedení však ze strany České republiky považuje předchozí vytvoření dostatečně kvalitního strojového překladače z angličtiny do češtiny tak, aby nedocházelo k nechtěnému porušení patentu EU ze strany českých subjektů z důvodu nekvalitního překladu popisu patentu a patentových nároků;
4. **j e o c h o t e n**, při všeobecné shodě mezi členskými státy, přistoupit na kompromisní variantu tří úředních jazyků, to však pouze za předpokladu, že strojové překlady do ostatních jazyků budou dosahovat dostatečně kvalitní úrovně; a s tím, že na přechodné období bude zachována povinnost předkladatele přeložit celý patent do angličtiny;
5. **ž á d á p ř e d s e d k y n i** Poslanecké sněmovny, aby v souladu s § 109a, odst. 3 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny zařadila projednání tohoto dokumentu na pořad nejbližší schůze Sněmovny;
6. **ž á d á v l á d u**, aby ho informovala o dalším průběhu projednávání Návrhu nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie.

Jaroslav Lobkowicz v. r.
ověřovatel výboru

Ivana Weberová v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 2. července 2010 (08.07)
(OR. en)**

11805/10

**Interinstitucionální spis:
2010/0198 (CNS)**

PI 77

NÁVRH

Odesílatel:	Evropská komise
Ze dne:	2. července 2010
Předmět:	Návrh nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie

Delegace naleznou v příloze návrh Komise podaný s průvodním dopisem Jordiho AYETA PUIGARNAUA, ředitele, pro Pierra de BOISSIEUA, generálního tajemníka Rady Evropské unie.

Příloha: KOM(2010) 350 v konečném znění

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 30.6.2010
KOM(2010) 350 v konečném znění

2010/0198 (CNS)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY (EU)

o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie

{SEK(2010) 796}
{SEK(2010) 797}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

V Evropské unii (EU) patentovou ochranu v současnosti poskytují národní patenty udělované členskými státy nebo evropské patenty udělované Evropským patentovým úřadem (EPO) podle Evropské patentové úmluvy (EPC). Když je udělen evropský patent, musí být validován v členských státech, kde se žádá o ochranu.

Má-li být evropský patent validován na území členského státu, může vnitrostátní právo mj. vyžadovat, aby držitel patentu předložil překlad evropského patentu do úředního jazyka uvedeného členského státu. Aby se snížily náklady způsobené požadavky na validaci, přijaly v roce 2000 smluvní státy Evropské patentové úmluvy tzv. „Londýnskou dohodu“¹, která v současnosti platí v deseti členských státech EU. Londýnská dohoda je dobrovolná, a proto vede k rozdílům mezi překladatelskými režimy v členských státech EU. Sedmnáct členských států není smluvními stranami Londýnské dohody a stále vyžaduje překlad celého patentu do svého úředního jazyka. Pouze Francie, Německo, Lucembursko a Spojené království (jejichž úřední jazyky jsou úředními jazyky Evropského patentového úřadu) se dohodly, že se bez požadavků na překlad zcela obejdou. Další šest členských států EU, které ratifikovaly Londýnskou dohodu (ale jejich jazyk není jazykem Evropského patentového úřadu), se dohodlo, že se požadavků na překlad vzdá pouze částečně. Stále vyžadují překlad nároků do svého úředního jazyka a v některých členských státech také překlad popisu do angličtiny, pokud byl evropský patent udělen ve francouzštině nebo v němčině.

Současný patentový systém v EU, zejména pokud jde o požadavky na překlad, se tak vyznačuje velmi vysokými náklady a složitostí. Evropský patent validovaný v 13 zemích stojí až 20 000 EUR, z toho téměř 14 000 tvoří pouze náklady na překlady. Evropský patent je tak více než 10krát dražší než patent Spojených států, který stojí přibližně 1 850 EUR². Vysoké náklady v Evropě by se značně snížily, kdyby pro patent EU existovala cenově výhodná, právně bezpečná a zjednodušená ujednání o překladu. Podle tohoto návrhu by poplatky za zpracování patentu EU pro všech 27 členských států činily méně než 6 200 EUR, z toho pouze 10 % za překlad. Pokud by se zlepšila dostupnost patentové ochrany, zejména pro malé a střední podniky (dále jen „MSP“) a veřejné výzkumné organizace, měl by být cenově dostupný patent EU významným prvkem při stimulaci inovací a konkurenceschopnosti v EU.

V srpnu 2000 přijala Komise návrh nařízení Rady o patentu Společenství na základě článku 308 Smlouvy o ES³. Cílem návrhu bylo vytvoření jednotného titulu patentu Společenství, který je dostupný, pokud jde o náklady na překlad. Po udělení patentu Evropským patentovým úřadem v jednom z úředních jazyků Evropského patentového úřadu (v angličtině, francouzštině nebo němčině) a zveřejnění v uvedeném jazyce spolu s překladem nároků do ostatních dvou úředních jazyků Evropského patentového úřadu by nabyl patent Společenství účinku v celé EU. V roce 2002 přijal Evropský parlament legislativní usnesení⁴. V roce 2003,

¹ Dohoda o použití článku 65 EPC, Úř. věst. EPO 550, 2001.

² Bruno van Pottlesberghe de la Potterie a Didier François, the Cost factor in Patent Systems, Université Libre de Bruxelles Working Paper WP-CEB 06-002, Brusel 2006, s.17.

³ Návrh nařízení Rady o patentu Společenství, KOM(2000) 412.

⁴ Legislativní usnesení Evropského parlamentu k návrhu nařízení Rady o patentu Společenství (KOM(2000) 412 – C5-0461/2000 – 2000/0177(CNS)), Úř. věst. C 127E, 29.5.2003, s. 519–526.

na základě společného politického přístupu⁵, zahájila Rada diskuse o jiném řešení, které vyžadovalo překlady nároků do všech jazyků EU. Nebylo však dosaženo konečné shody vzhledem k tomu, že uživatelé patentového systému tento přístup odmítli jako příliš nákladný a příliš složitý.

Diskuse o návrhu byly v Radě opět zahájeny po přijetí sdělení Komise „Zlepšení patentového systému v Evropě“ v dubnu 2007⁶. Sdělení potvrdilo odhodlání vytvořit jednotný patent Společenství. Nabídlo také, že se s členskými státy bude zabývat přístupem k ujednáním o překladu s cílem snížit náklady a zároveň usnadnit šíření patentových informací ve všech úředních jazycích EU.

V prosinci 2009 přijala Rada závěry ke sdělení „Zlepšení patentového systému v Evropě“⁷ a obecný přístup k návrhu nařízení o patentu EU⁸. Vzhledem ke změně právního základu pro vytvoření patentu EU po vstupu v platnost Lisabonské smlouvy musí se nyní ujednání o překladu pro patent EU, jež byla původně obsažena v návrhu Komise z roku 2000, stát předmětem samostatného návrhu. Předkládaný návrh z větší části přejímá systém překladu z původního návrhu Komise, ale vychází z pokroku, kterého bylo dosaženo v Radě od obnovení diskuse v roce 2007.

Závěry Rady potvrzují potřebu nařízení o ujednáních o překladu, které by mělo vstoupit v platnost spolu s nařízením o patentu EU. Závěry potvrdily, že má-li být patent EU v potřebném rozsahu funkční, budou možná muset být provedeny změny Evropské patentové úmluvy. Rada se také dohodla na hlavních rysech jednotného soudu pro patenty, který je dalším hlavním prvkem při zlepšování patentového systému v Evropě. Závěry však není dotčeno očekávané stanovisko Soudního dvora Evropské unie ke slučitelnosti předlohy dohody o vytvoření jednotného soudu pro patenty se smlouvami o EU.

Ve strategii Evropa 2020⁹ Komise navíc v rámci stěžejní iniciativy Inovace v Unii opětovně potvrdila své odhodlání usilovat o vytvoření jednotného patentu EU a zvláštního soudu pro patenty, aby se zlepšily rámcové podmínky pro inovace jako hnací sílu budoucího růstu. Ve dnech 25.–26. března 2010 se Evropská rada dohodla na hlavních prvcích této strategie¹⁰. Ve zprávě Maria Montiho pro předsedu Komise¹¹ bylo také zdůrazněno, že podniky a inovátoři, zejména MSP, potřebují mít přístup k atraktivnímu a cenově výhodnému jednotnému patentovému režimu a soudnímu systému. Tato zpráva naléhavě doporučila schválit jednotný patent i jednotný soud pro patenty, konstatovala, že patent je zkušebním kamenem, na kterém lze ověřit vážnost závazku oživit jednotný trh, a vyzvala Komisi, aby si zachovala ambice v této oblasti. Sdělení Komise s názvem „Oživení jednotného trhu“ plánované na podzim 2010 by mělo patentovou reformu potvrdit jako jednu z priorit oživení. Tento návrh ujednání o překladu pro patent EU je tedy nezbytnou součástí dosažení tohoto cíle.

⁵ Dokument Rady 7159/03.

⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě, KOM(2007) 165.

⁷ Dokument Rady 17229/09.

⁸ Dokument Rady 16113/09 Add 1.

⁹ Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, KOM(2010) 2020.

¹⁰ Závěry Evropské rady, 25.–26. března 2010, EUCO 7/10.

¹¹ Nová strategie pro jednotný trh – ve službách evropského hospodářství a společnosti – zpráva Maria Montiho pro předsedu Evropské komise Josého Manuela Barrosa, 9. května 2010.

2. KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

V lednu 2006 zahájila Komise rozsáhlou konzultaci o budoucí patentové politice v Evropě¹². Bylo doručeno více než 2 500 odpovědí od různých zainteresovaných stran, včetně podniků ze všech hospodářských odvětví, odvětvových sdružení, sdružení MSP, praktických uživatelů patentů, orgánů veřejné moci a akademických pracovníků. Odpovědi zřetelně ukazovaly zklamání z nedostatečného pokroku ve věci patentu Společenství. Zejména obsahovaly ostrou kritiku ujednání o překladu společného politického přístupu Rady ze dne 3. března 2003¹³. Téměř všechny zainteresované strany toto řešení odmítly jako neuspokojivé vzhledem k vysokým nákladům a praktickým potížím pro držitele patentu i k právní nejistotě pro všechny uživatele patentového systému, která pramení z právního účinku, jenž by byl překladům přisuzován. Podpora jiných variant se značně lišila; některé zainteresované strany požadovaly režim pouze v angličtině, zatímco jiné upřednostňovaly různá mnohojazyčná ujednání. Navzdory této kritice však zainteresované strany vyjádřily trvalou podporu jednotnému, cenově dostupnému a konkurenceschopnému patentu Společenství. Tyto vzkazy byly potvrzeny na veřejném slyšení konaném dne 12. července 2006.

Diskuse se zainteresovanými stranami pokračovaly po přijetí sdělení v dubnu 2007. Ve dnech 16.–17. října 2008 Komise společně s francouzským předsednictvím uspořádala konferenci o právech průmyslového vlastnictví v Evropě¹⁴. Účastníci zopakovali, že patent EU „by měl být cenově výhodný, právně bezpečný a měl by omezit složitost“, a vyjádřili širokou podporu novým iniciativám na rozvoj specializovaných strojových překladů dokumentů týkajících se patentů a informací o nich¹⁵.

Ujednáními o překladu pro patent EU se také obšírně zabývala konzultace k iniciativě „Small Business Act“ v roce 2008. Zainteresované strany opět označily jako hlavní překážku patentové ochrany v EU vysoké náklady na patentování a požadovaly co nejdříve vytvořit jednotný patent EU¹⁶. V jednotlivých příspěvcích ke konzultaci podniky obecně a zástupci MSP zvláště jednoznačně požadovali pro budoucí patent EU významné snížení nákladů na patentování (včetně nákladů na překlad)¹⁷. Jiné nedávne postoje zainteresovaných stran odkazovaly na překlady pro patent EU. Nový přístup založený na specializovaných strojových překladech je obecně vítán, ale zdůrazňuje se, že tyto strojové překlady nesmějí mít žádný právní účinek a musí být využívány pouze k informativním účelům.

3. POSOUZENÍ DOPADŮ

Tento návrh doprovází posouzení dopadů, které porovnává hospodářský dopad čtyř variant:

¹² Konzultační dokument, odpovědi zainteresovaných stran a zpráva o předběžných zjištěních konzultace jsou dostupné na adrese http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/patent/consultation_en.htm.

¹³ Dokument Rady 6874/03, 2 490. zasedání Rady – konkurenceschopnost (vnitřní trh, průmysl a výzkum), Brusel, 3. března 2003.

¹⁴ Dokumenty a závěry konference jsou dostupné na adrese http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/rights/index_en.htm.

¹⁵ Viz dokument Rady 6985/08, 28. února 2008, a dokument Rady 8928/08, 28. dubna 2008.

¹⁶ „Small Business Act“ pro Evropu, zpráva o výsledcích veřejné konzultace, 22. dubna 2008, dostupná na adrese www.ec.europa.eu/enterprise/newsroom.

¹⁷ Očekávání Evropského sdružení řemesel a malých a středních podniků (UEAPME) v souvislosti s návrhem iniciativy „Small Business Act“, 14. prosince 2007, dostupné na adrese www.ueapme.com. Reakce na konzultaci k iniciativě „Small Business Act“ pro Evropu, 2. dubna 2008, dostupná na adrese <http://www.eurochambres.eu>.

- 1) patentový systém EU pouze v angličtině,
- 2) patent EU zpracovaný, udělený a zveřejněný v jednom ze tří úředních jazyků Evropského patentového úřadu s nároky přeloženými do ostatních dvou úředních jazyků,
- 3) patent EU zpracovaný, udělený a zveřejněný jako u varianty 2, ale s nároky přeloženými do ostatních čtyř nejběžnějších úředních jazyků EU a
- 4) patent EU zpracovaný, udělený a zveřejněný jako u variant 2 a 3, ale s nároky přeloženými do všech jazyků EU.

Analýza, jež byla součástí posouzení dopadů, prokázala, že varianta 2 je nejvýhodnější možností, neboť zachovává jazykový režim dobře fungujícího systému EPO a vyžaduje pouze minimální náklady na překlad.

4. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Lisabonská smlouva stanovila pro vytvoření evropských práv duševního vlastnictví, která zajistí jednotnou ochranu v Evropské unii, nový právní základ, článek 118 Smlouvy o fungování EU. První odstavec tohoto článku stanoví základ pro přijetí opatření o vytvoření těchto práv řádným legislativním postupem. Na základě tohoto článku bude patent EU vytvořen nařízením xx/xx o patentu Evropské unie. Jak vyplývá z nařízení xx/xx, patent EU bude evropský patent udělovaný Evropským patentovým úřadem.

Ustanovení čl. 118 odst. 2 představují základ pro stanovení pravidel pro používání jazyků ve vztahu k evropským právům duševního vlastnictví, která zajistí jednotnou ochranu, zvláštním legislativním postupem formou nařízení, přičemž Rada rozhoduje jednomyslně po konzultaci s Evropským parlamentem.

Problémy vysokých nákladů a složitosti, které vyplývají ze současného roztržitého patentového systému, zejména z požadavků na překlad stanovených členskými státy, může vyřešit pouze jednotný patent vytvořený na úrovni EU.

5. ROZPOČTOVÉ DÚSLEDKY

Návrh uvádí mj. nutnost mechanismů, které se týkají spuštění automatického strojového překladatelského programu Evropského patentového úřadu. Návrh nemá dopad na rozpočet EU.

6. PODROBNÝ POPIS

6.1. Komentáře k článkům

Článek 1 – Předmět

Tento článek vymezuje předmět tohoto nařízení.

Článek 2 – Definice

Tento článek stanoví definice hlavních výrazů používaných v tomto nařízení.

Článek 3 – Zveřejnění popisu patentu EU

Tento článek stanoví, že jakmile je popis patentu EU zveřejněn v souladu s čl. 14 odst. 6 Evropské patentové úmluvy, není zapotřebí další překlad. Podle čl. 14 odst. 6 Evropské patentové úmluvy se popis patentu EU zveřejňuje v jazyce řízení (jednom ze tří úředních jazyků Evropského patentového úřadu, v němž byla žádost o patent podána – v angličtině, francouzštině nebo němčině) a zahrnuje překlad nároků do ostatních dvou jazyků Evropského patentového úřadu. Tento minimální požadavek stanovený v Evropském patentovém úřadě se rovněž použije na patenty EU, nebude však požadován žádný další překlad po udělení patentu EU. Článek rovněž stanoví, že v souladu s Evropskou patentovou úmluvou bude závazné znění popisu v jazyce řízení.

Tento požadavek je totožný s původním návrhem Komise na nařízení o patentu Společenství ze srpna 2000 a staví na stávajícím systému úředních jazyků na Evropském patentovém úřadě a na používání jazyků většinou žadatelů¹⁸. Toto řešení bude mít pravděpodobně příznivý dopad na všechny uživatele patentového systému v Evropě, neboť povede ke značnému snížení nákladů na překlad.

Článek 4 – Překlad v případě sporu

Tento článek požaduje, aby v případě soudního sporu držitel patentu poskytl na žádost údajného porušovatele úplný překlad patentu EU do úředního jazyka členského státu, ve kterém došlo k údajnému porušení nebo ve kterém má údajný porušovatel bydliště. Držitel patentu také na žádost příslušného soudu v Evropské unii poskytne úplný překlad patentu EU do jednacího jazyka uvedeného soudu. Náklady na tyto překlady ponese držitel patentu.

Článek 5 – Zpráva o provádění tohoto nařízení

Tento článek stanoví hodnocení včetně zprávy o provádění nařízení. Nejpozději pět let od data vstupu v platnost tohoto nařízení Komise předloží Radě zprávu o fungování ujednání o překladu pro patent EU a popřípadě předloží návrhy na změnu tohoto nařízení.

Článek 6 – Vstup v platnost

Tento článek stanoví, že toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*, ale použije se od data vstupu v platnost nařízení o patentu Evropské unie. Jelikož podstatná právní ustanovení použitelná na patent EU jako na evropské právo duševního vlastnictví by se řídila nařízením o patentu EU, ale ujednání o překladu použitelná na tyto patenty by upravoval tento návrh, musely by být oba legislativní nástroje používány společně.

6.2. Doprovodná opatření, která mají být stanovena společně s vytvořením patentu EU

Překlady pro účely poskytnutí patentových informací

¹⁸ V současnosti 88,9 % žadatelů o evropské patenty podává své patentové přihlášky v angličtině, francouzštině nebo němčině. Žadatelé z Evropy používají tyto jazyky jako jazyk přihlášky v 93 % případů.

Mezi Evropskou unií a Evropským patentovým úřadem musí být uzavřena nezbytná ujednání, aby strojové překlady patentových přihlášek a popisů patentů byly dostupné ve všech úředních jazycích Evropské unie, aniž by žadatelům vznikly další náklady. Tyto překlady by měly být dostupné na požádání, on-line a bezplatně po zveřejnění patentové přihlášky. Byly by poskytovány pro účely patentových informací a neměly by právní účinek. Uživatelům by to bylo vysvětleno v příslušném prohlášení. Na rozdíl od současné praxe, kdy jsou překlady poskytovány několik měsíců po udělení – když jsou již méně potřebné a zřídka využívané – by jejich včasná dostupnost mohla výrazně zlepšit šíření patentových informací, zejména mezi jednotlivé vynálezce, výzkumné pracovníky a inovační MSP. Cílem strojového překladatelského programu bude poskytovat vysoce kvalitní překlady založené na technických normách včetně elektronických slovníků se slovní zásobou propojenou se systémem mezinárodního patentového třídění.

Evropský patentový úřad již vypracoval vysoce kvalitní strojové překlady v omezeném počtu jazyků. Komise také podporuje projekt strojových překladů (Jazykové překlady patentů on-line, PLoTO)¹⁹, který zahrnuje vývoj překladatelského softwaru na základě patentové dokumentace pro všechny úřední jazyky členských států EU v příštích pěti letech. Vytvoření patentů EU by si vyžádalo zrychlení práce a spuštění tohoto programu pro všechny jazyky EU. Prováděcí ustanovení použitelná na systém strojového překladu by musel stanovit výběrový výbor správní rady Evropského patentového úřadu složený ze zástupců EU a všech členských států.

Náhrada nákladů

Evropské patentové přihlášky lze v souladu s čl. 14 odst. 2 Evropské patentové úmluvy podávat v jakémkoliv jazyce. Pokud jazyk přihlášky není úředním jazykem Evropského patentového úřadu, musí být v předepsané lhůtě poskytnut překlad přihlášky do jednoho z úředních jazyků Evropského patentového úřadu, aby Evropský patentový úřad mohl přihlášku zpracovat. Podle současných prováděcích předpisů Evropské patentové úmluvy²⁰ mají žadatelé, kteří podají přihlášku v jazyce, jenž není úředním jazykem Evropského patentového úřadu, nárok na částečnou náhradu nákladů na překlad v různých fázích řízení u Evropského patentového úřadu v podobě snížení poplatku. To by také platilo pro patenty EU. Avšak co se týče žadatelů o patenty EU se sídlem v členských státech EU, jsou přijata nezbytná ujednání, která stanoví ne pouze částečnou, ale plnou náhradu nákladů na překlad do výše pevně stanoveného stropu. Tyto dodatečné náhrady by byly financovány z poplatků za patenty EU vybraných Evropským patentovým úřadem. Tato ujednání by musela být stanovena výběrovým výborem správní rady Evropského patentového úřadu složeným ze zástupců EU a všech členských států.

¹⁹ Informace jsou dostupné na adrese http://cordis.europa.eu/home_en.html.

²⁰ Ustanovení čl. 14 odst. 4 Evropské patentové úmluvy; pravidlo 6 odst. 1 prováděcích předpisů.

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY (EU)

o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 118 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

poté, co postoupila návrh legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu²¹,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ve smyslu nařízení xx/xx o patentu Evropské unie²² byl vytvořen patent Evropské unie (dále jen „patent EU“). V souladu s čl. 118 odst. 1 Smlouvy nařízení zajišťuje jednotnou patentovou ochranu v Evropské unii a stanoví zavedení centralizovaného režimu pro vydávání povolení, koordinaci a kontrolu na úrovni Unie.
- (2) Ujednání o překladu pro patent EU, která jsou cenově výhodná, zjednodušená a zajišťují právní jistotu, by měla stimulovat inovace, měla by zejména přinášet prospěch malým a středním podnikům (dále jen „MSP“) a měla by doplňovat sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Zelenou malým a středním podnikům“ – „Small Business Act“ pro Evropu²³. Díky těmto ujednáním o překladu by přístup k patentu EU a k patentovému systému jako celku měl být snazší, méně nákladný a méně riskantní.
- (3) Protože za udělování evropských patentů, včetně patentů EU, je zodpovědný Evropský patentový úřad, měla by ujednání o překladu pro patent EU vycházet ze současného postupu uplatňovaného Evropským patentovým úřadem. Cílem uvedených ujednání by mělo být dosažení potřebné rovnováhy mezi zájmy hospodářských subjektů a veřejným zájmem, pokud jde o náklady na řízení a dostupnost technických informací.
- (4) V případě sporu, který se týká patentu EU, je oprávněným požadavkem, aby držitel patentu poskytl úplný překlad patentu EU do úředního jazyka členského státu, ve kterém došlo k údajnému porušení nebo ve kterém má údajný porušovatel bydliště.

²¹ Úř. věst. C, s.

²² Úř. věst. C, s.

²³ KOM(2008) 394.

Držitel patentu také na žádost příslušného soudu v Evropské unii musí poskytnout úplný překlad patentu EU do jednacího jazyka uvedeného soudu. Tyto překlady by měly být poskytnuty na náklady držitele patentu.

- (5) Má-li být usnadněn přístup k patentu EU, zejména pro MSP, měli by mít žadatelé, jejichž jazyk není shodný s úředními jazyky Evropského patentového úřadu, možnost podávat přihlášky v jakémkoliv jiném úředním jazyce Evropské unie. Jako doplňující opatření by pro žadatele, kteří získají patenty EU a mají bydliště nebo sídlo v členském státě, jehož úřední jazyk je jiný než úřední jazyky Evropského patentového úřadu, měl být do doby vstupu tohoto nařízení v platnost vytvořen systém dodatečných náhrad nákladů spojených s překladem z uvedeného jazyka do jazyka řízení Evropského patentového úřadu nad rámec, který již v současnosti existuje pro evropské patenty.
- (6) Na podporu dostupnosti patentových informací a šíření technologických znalostí by měl do doby vstupu tohoto nařízení v platnost existovat systém strojových překladů pro popisy patentů EU do všech úředních jazyků EU. Tyto strojové překlady by měly být pouze informativní a neměly by mít žádný právní účinek.
- (7) Jelikož podstatná ustanovení použitelná na patent EU jako na evropské právo duševního vlastnictví se řídí nařízením xx/xx o patentu Evropské unie a doplňují je ujednání o překladu stanovená v tomto nařízení, mělo by se toto nařízení používat od data vstupu v platnost nařízení xx/xx.
- (8) V souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii může být cíle zamýšlené činnosti, a to vytvoření jednotného a zjednodušeného překladatelského režimu pro patent EU, dosaženo pouze na evropské úrovni. V souladu se zásadou proporcionality podle uvedeného článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (9) Tímto nařízením nejsou dotčena pravidla pro používání úředních jazyků v orgánech Unie stanovená v souladu s článkem 342 Smlouvy o fungování Evropské unie a s nařízením Rady č. 1/1958 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1 *Předmět*

Toto nařízení stanoví ustanovení o ujednáních o překladu použitelných na patent Evropské unie.

Článek 2 *Definice*

Pro účely tohoto nařízení platí tyto definice:

- a) „Patentem Evropské unie“ (dále jen „patent EU“) se rozumí patent vymezený v nařízení xx/xx o patentu Evropské unie.

- b) „Popis patentu EU“ zahrnuje popis, nároky a veškeré výkresy.

Článek 3

Zveřejnění popisu patentu EU

1. Po zveřejnění popisu patentu EU v souladu s čl. 14 odst. 6 Úmluvy o udělování evropských patentů ze dne 5. října 1973 v pozměněném znění (dále jen „Evropská patentová úmluva“) již nejsou zapotřebí další překlady.
2. Znění patentu EU v úředním jazyce Evropského patentového úřadu, na který čl. 14 odst. 3 Evropské patentové úmluvy odkazuje jako na jazyk řízení, je závazné.

Článek 4

Překlad v případě sporu

1. V případě sporu, který se týká patentu EU, poskytne držitel patentu na žádost údajného porušovatele úplný překlad patentu do úředního jazyka členského státu, ve kterém došlo k údajnému porušení nebo ve kterém má údajný porušovatel bydliště.
2. V případě sporu, který se týká patentu EU, poskytne držitel patentu na žádost příslušného soudu v Evropské unii během soudního řízení úplný překlad patentu do jednacího jazyka soudu.
3. Náklady na překlad uvedený v odstavcích 1 a 2 nese držitel patentu.

Článek 5

Zpráva o provádění tohoto nařízení

Nejpozději do pěti let od data vstupu v platnost tohoto nařízení Komise předloží Radě zprávu o fungování ujednání o překladu pro patent EU a popřípadě předloží návrhy na změnu tohoto nařízení.

Článek 6

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne [datum vstupu v platnost nařízení xx/xx o patentu Evropské unie].

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech v souladu se smlouvami.

V Bruselu dne [...].

Za Radu
předseda/předsedkyně

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 2. července 2010 (08.07)
(OR. en)**

**11805/10
ADD 2**

PI 77

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	2. července 2010
Příjemce:	Pierre de BOISSIEU, generální tajemník Rady Evropské unie
Předmět:	Pracovní dokument útvarů Komise: souhrn posouzení dopadů Průvodní dokument k návrhu nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie

Delegace naleznou v příloze dokument Komise SEK(2010) 797.

Příloha: SEK(2010) 797

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 30.6.2010
SEK(2010) 797 v konečném znění

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

návrhu

NAŘÍZENÍ RADY

o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie

{KOM(2010) 350 v konečném znění}
{SEK(2010) 796}

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Posouzení dopadů doprovází návrh nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent EU.

1. VYMEZENÍ PROBLÉMU

Vynálezy mohou být v EU chráněny národními patenty udělovanými Evropským patentovým úřadem nebo vnitrostátními patentovými úřady. Neexistuje jednotný patent, který by poskytoval ochranu v celé EU. To vede k roztržitému patentovému systému.

Roztržitost způsobují vysoké náklady a složitost validace evropských patentů v jednotlivých členských státech. Může tvořit až 40 % celkových nákladů na patentování v Evropě. Například evropský patent validovaný v 13 zemích je více než 10krát dražší než patent ve Spojených státech nebo v Japonsku. Držitelé patentů proto obvykle omezují ochranu na několik členských států EU.

Vysoké náklady na validaci pramení z vnitrostátních požadavků na předkládání překladů v úředních jazycích zemí, kde se žádá o ochranu:

- Náklady musí být hrazeny specializovaným překladatelům patentů. Za stránku překladu patentu v obvyklé délce 20 stran se v průměru účtuje 85 EUR.

- Poplatky si účtují patentoví zástupci za služby spojené s překladem, např. za to, že jednají jako zprostředkovatelé mezi držitelem a vnitrostátními patentovými úřady, za správu a ověření překladů a za zajištění souladu s vnitrostátními zákony. Tyto poplatky se pohybují asi mezi 150 až 600 EUR za validaci.

- Některé vnitrostátní patentové úřady účtují oficiální poplatky za zveřejnění překladů v rozmezí 25 až 400 EUR.

Následují příklady typických nákladů na validaci evropského patentu o 20 stranách uděleného v němčině:

- pro Německo, Francii a Spojené království žádné náklady, jelikož zde neplatí žádné požadavky na validaci;
- pro 6 členských států EU více než 4 500 EUR;
- pro 13 členských států EU téměř 12 000 EUR.

Vysoké náklady na validaci a složitost vedou k tomu, že evropský patent je validován v průměru v 5 členských státech EU. Průměrný počet validací se za posledních 15 let snížil, zatímco počet smluvních států Evropské patentové úmluvy se zvýšil ze 17 na 37. Míra validace je velmi vysoká ve třech největších členských státech EU. V roce 2003 bylo 95 % všech patentů udělených Evropským patentovým úřadem validováno v Německu, 80 % ve Francii a 75 % ve Spojeném království. Naopak v jiných členských státech je validováno méně než 40 % evropských patentů.

Nízký počet validací vede k roztržitosti systému patentové ochrany v EU, což má nepříznivé účinky na fungování vnitřního trhu. Jednotlivé členské státy stavějí z patentových práv „hrance“, čímž snižují komerční hodnotu patentovaných vynálezů a omezují

přeshraniční činnosti, a obchodní příležitosti tak zůstávají nevyužity. Naopak patent EU by poskytl ochranu v celé EU.

Ve snaze snížit náklady na překlad došlo k určité reformě. Dne 1. května 2008 vstoupila v platnost Londýnská dohoda pro 14 smluvních států Evropské patentové úmluvy, které se dohodly, že se zcela nebo částečně obejdou bez požadavků na překlad. Ve 4 členských státech EU (DE, FR, LU, UK) byly náklady na validaci zcela zredukovány. V dalších 6 členských státech (DK, LV, LT, NL, SE, SI) musí být poskytnuty překlady *nároků*. 17 členských států EU však není smluvní stranou Londýnské dohody a vyžaduje překlad celého patentu do svých úředních jazyků. Ačkoliv Londýnská dohoda snížila náklady, různé postupy validace by mohly posílit selektivní postupy držitelů patentu. To má nežádoucí účinky na fungování vnitřního trhu:

- Hrozí, že lokalizace patentové ochrany v několika členských státech povede ke koncentraci investic do výzkumu a vývoje a převodu technologií. Nízká patentová činnost v jiných členských státech bude mít pravděpodobně dominový efekt na výzkumnou a vývojovou činnost a na inovace, což se zejména dotkne malých a středních podniků (dále jen „MSP“). To posiluje strukturální rozdíly v EU a ovlivňuje celkovou konkurenceschopnost.
- Co se týče vymáhání patentů, vstoupí-li zboží do EU členským státem, kde patent neplatí, nemohou se držitelé práv požadující zadržení zboží podezřelého z porušování patentu opírat o celní kodex EU. Toto zboží pak může obíhat na vnitřním trhu.

2. SUBSIDIARITA

Vytvoření evropských práv duševního vlastnictví, která zajistí jednotnou ochranu v EU, a související pravidla pro používání jazyků jsou stanovena článkem 118 Smlouvy o fungování EU. Pouze EU má nárok jednat o vytvoření jednotného patentu EU a o jeho překladatelském režimu.

3. CÍLE

Dne 3. března 2010 přijala Komise strategii Evropa 2020, která stanoví tři vzájemně se posilující priority: inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. První z těchto priorit vyžaduje posilování znalostí a inovací jako stimulů budoucího růstu. Klíčovým prvkem je zde zlepšení rámcových podmínek pro inovace v podnicích, včetně vytvoření jednotného patentu EU a zvláštního soudu pro patenty. Poskytne-li patent EU jednotnou ochranu patentových práv na vnitřním trhu,lepší se podmínky pro investice do výzkumu a vývoje, zejména v regionech s podprůměrnou inovační činností. To by mělo usnadnit dosažení cíle investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP, který strategie Evropa 2020 potvrdila.

Konzultace se zainteresovanými stranami, zejména široká konzultace o budoucí patentové politice v Evropě v roce 2006, ukázaly, že vytvoření patentu EU by mělo vnitrostátním i evropským patentovým systémům dodat na významu. Patentová ochrana by měla být dostupnější pro všechny evropské podniky, včetně MSP. Ujednání o překladu tedy musí být:

- i) cenově výhodná (aby byla zajištěna konkurenceschopnost s patentovými systémy v jiných významných světových ekonomikách),

- ii) zjednodušená (aby byly vyváženy technologické informace potřebné pro inovační podniky a náklady),
- iii) právně bezpečná (aby se zabránilo nejistotě, zda překlady mají právní účinek).

4. POLITICKÉ MOŽNOSTI A ANALÝZA JEJICH DOPADŮ

4.1. Úvod

Všechny analyzované varianty vycházejí z těchto zásad:

1) Centrální předkládání překladů a elektronické zveřejňování. Při udělení patentu by veškeré požadované překlady měly být centrálně předloženy Evropskému patentovému úřadu, který bude pověřen elektronickým zveřejněním patentu EU a veškerých překladů nároků. To samo o sobě přinese značné snížení nákladů a zjednodušení v porovnání se současnou situací.

2) Automatické strojové překlady. Manuální překlady předkládané při udělení doplní automatické strojové překladatelské programy pro patentové dokumenty. To zlepší šíření technologických informací pro výzkumné pracovníky a dodá patentu EU mnohojazyčný charakter. Automatický strojový překlad umožní uživatelům přístup k patentovým přihláškám, jakmile budou zveřejněny Evropským patentovým úřadem. Automatické strojové překlady by byly bezplatné a pouze informativní bez právního účinku.

3) Úplný překlad v případě sporu. V případě sporu, který se týká patentu EU, poskytne držitel patentu na své náklady a na žádost údajného porušovatele úplný překlad do úředního jazyka členského státu, ve kterém došlo k údajnému porušení nebo ve kterém má údajný porušovatel bydliště. Odhaduje se, že předmětem sporu se stane méně než 1 % všech patentů.

4) Náhrada nákladů. Přihlášku patentu EU lze podat v jakémkoliv jazyce. Pokud tento jazyk není úředním jazykem Evropského patentového úřadu, musí být ve lhůtě pro zpracování přihlášky poskytnut překlad. U žadatelů, kteří sídlí nebo vykonávají svou hlavní pracovní činnost v členském státě, jehož úřední jazyk není úředním jazykem Evropského patentového úřadu, ponese náklady na překlad systém.

Zpráva o posouzení dopadů se zabývá těmito variantami:

Základní scénář – žádný návrh ujednání o překladu pro patent EU.

Varianta 1 – patenty EU jsou zpracovávány, udělovány a zveřejňovány v angličtině.

Varianta 2 – patenty EU jsou zpracovávány, udělovány a zveřejňovány v jednom ze tří pracovních jazyků Evropského patentového úřadu; nároky jsou překládány do ostatních dvou pracovních jazyků.

Varianta 3 – patenty EU jsou zpracovávány, udělovány a zveřejňovány v jednom ze tří pracovních jazyků Evropského patentového úřadu; nároky jsou překládány do ostatních čtyř nejběžnějších jazyků EU.

Varianta 4 – patenty EU jsou zpracovávány, udělovány a zveřejňovány v jednom ze tří pracovních jazyků Evropského patentového úřadu; nároky jsou překládány do všech úředních jazyků EU.

Analýza politických možností se soustředí na hlavní hospodářské dopady ujednání o překladu pro patent EU. Patří sem uživatelé patentového systému (obecně a zejména MSP), inovátoři obecně, uživatelé patentových informací a odborné služby spojené s překlady.

4.2. Základní scénář

Nenavrhne-li Komise nařízení o ujednáních o překladu pro patent EU, nemůže nikdy existovat. Tento přístup by byl v rozporu se závěry Rady ze dne 4. prosince 2009 a se strategií Evropa 2020. Tato varianta by neřešila vysoké náklady způsobené požadavky na překlad a validaci v současném evropském patentovém systému. Zachovala by také roztržičnost systému a omezovala by fungování vnitřního trhu.

Náklady na překlad by mohly být nižší, kdyby více členských států přistoupilo k Londýnské dohodě. I kdyby k Londýnské dohodě přistoupily všechny členské státy, nákladná pravidla pro používání jazyků pro evropský patent by přetrvávala, neboť překlady patentových nároků stále vyžadují vnitrostátní zákony.

4.3. Varianta 1

Tato varianta by jako jazyk řízení pro patent EU používala angličtinu a nevyžadovala by žádné další překlady. Dopad na významný podíl uživatelů patentového systému v Evropě by byl příznivý. Uživatelé, kteří podávají evropské patentové přihlášky v angličtině, by již při udělení nemuseli překládat nároky do francouzštiny a němčiny. Varianta 1 by však měla nepříznivý dopad na mnoho uživatelů, kteří v současnosti podávají evropské patentové přihlášky ve francouzštině a němčině. Kolem 48 % všech přihlášek z Evropy je Evropskému patentovému úřadu předkládáno ve francouzštině nebo němčině.

Varianta 1 by změnila stávající trojjazyčný režim Evropského patentového úřadu pro patentové přihlášky EU. Veškerá písemná i ústní komunikace týkající se udělení a námítkového řízení na Evropském patentovém úřadě by probíhala v angličtině. Společnosti, které v současnosti přihlašují evropské patenty ve francouzštině nebo němčině, by musely provést významné změny, aby mohly podávat patentové přihlášky EU. Pokud by došlo k odstranění pružnosti současného systému využívaného mnoha podniky EU, mohla by mít varianta 1 dopad na celosvětovou konkurenceschopnost evropského průmyslu, zvláště u MSP. Patent EU tak nemusí přinést očekávané výhody, jelikož evropské společnosti, které v současnosti na Evropském patentovém úřadě nepoužívají angličtinu, by jej mohly málo využívat.

Nepříznivý dopad by tato varianta měla i na jiné skupiny, včetně uživatelů patentových informací a poskytovatelů odborných služeb spojených s překlady. Těžili by pouze překladatelé, jejichž mateřským jazykem je angličtina, jelikož všechny přihlášky a procesní dokumenty pro patenty EU by byly v angličtině.

4.4. Varianta 2

Tato varianta odpovídá současnému režimu podle Evropské patentové úmluvy, kdy řízení probíhá v jednom ze tří pracovních jazyků. Při udělení patentu EU by držitel patentu poskytl Evropskému patentovému úřadu překlad nároků do ostatních dvou pracovních jazyků. Překlady nároků by neměly právní účinek.

Dopad na uživatele patentového systému by byl příznivý. Všechny požadavky na překlady a validaci po udělení by byly odstraněny, což by přineslo významné snížení nákladů a

zjednodušení. Náklady na překlad by činily asi 680 EUR na patent. To odpovídá minimálním nákladům na překlady nároků předkládané při udělení evropského patentu. Na rozdíl od varianty 1 by varianta 2 neměla vliv na pravidla Evropské patentové úmluvy pro používání jazyků.

Tato varianta by přinesla výhody většině skupin, včetně všech uživatelů patentového systému, MSP, inovátorů obecně a uživatelů patentových informací. Odstranění požadavků na překlad po udělení by mělo nepříznivý dopad pouze na poskytovatele odborných služeb spojených s překladem.

4.5. Varianta 3

Před udělením patentu EU tato možnost dodržuje současný režim pro evropské patentové přihlášky. Při udělení by nároky byly přeloženy do ostatních čtyř nejběžnějších jazyků EU (tj. do ostatních dvou pracovních jazyků Evropského patentového úřadu a do ostatních dvou nejběžnějších jazyků EU, a to do italštiny a španělštiny).

Varianta 3 by díky výraznému zjednodušení a snížení nákladů měla na uživatele patentového systému v Evropě příznivý dopad. Přímé náklady na překlad by činily asi 1 360 EUR na patent.

Varianta 3 povede k vyšším nákladům žadatelů na patent, ale zůstává pro uživatele patentového systému a inovátory obecně cenově dostupná. Příznivý vliv na uživatele patentových informací by spočíval v dostupnosti nároků v nejběžnějších jazycích EU. Dopad na poskytovatele odborných služeb by byl nepříznivý, ale méně než v rámci varianty 2.

4.6. Varianta 4

Varianta 4 odpovídá společnému politickému přístupu ze dne 3. března 2003. Patent EU by byl zpracován, zveřejněn a udělen v jednom ze tří pracovních jazyků Evropského patentového úřadu. Při udělení by držitel patentu poskytl překlad nároků do všech požadovaných úředních jazyků EU.

Tato varianta by vytvořila patent EU s vysokými náklady na překlad, které by vyvážily výhody jednotného titulu EU. Překlady nároků do ostatních 20 jazyků, které v současnosti vyžadují členské státy EU, by činily asi 6 800 EUR na patent.

Zainterесované strany společný politický přístup jednoznačně odmítly vzhledem k neuspokojivým ujednáním o překladu. Uživatelé patentů, zejména MSP, zřetelně uvádějí, že tato varianta pro patent EU by byla příliš drahá. Museli by předložit a řídit množství překladů v omezené lhůtě. Navíc by se musela přijímat rozhodnutí, která se dotýkají jednotného charakteru patentu EU, například když by nebyl předložen překlad do jednoho jazyka.

Odhlédneme-li od těchto nepříjemností, kdyby překlady byly k dispozici velmi brzy, byly by patentové informace dostupnější v mnoha evropských jazycích. Také poskytovatelům odborných služeb spojených s překlady by tato varianta přinesla prospěch za předpokladu, že by byl takovýto drahý patent EU využíván. Rovněž může existovat nedostatek specializovaných překladatelů patentů pro některé jazyky.

5. SROVNÁNÍ MOŽNOSTÍ

Ačkoliv se varianta 1 jeví jako zjednodušené a cenově výhodné řešení, vedla by k významné změně současného systému Evropského patentového úřadu, který poskytuje pružnost v jazycích řízení. V důsledku přechodu pouze na angličtinu by se většina evropských žadatelů (kteří používají francouzštinu nebo němčinu) mohla zdráhat přihlásit patent EU.

Proto by byla vhodnější varianta 2, neboť zachovává úspěšný lingvistický režim Evropského patentového úřadu před udělením. Tato varianta je také cenově výhodná, zjednodušená a právně bezpečná.

Pětijazyčný systém varianty 3 by byl stejně zjednodušený a právně bezpečný jako varianta 2, ale kvůli vyšším přímým nákladům na překlad by byl mnohem méně cenově výhodný.

Tím, že varianta 4 vyžaduje překlad nároků do všech úředních jazyků EU, by uživatelům systému vznikly značné finanční náklady a rizika. Tato varianta by nebyla cenově výhodná, zjednodušená ani právně bezpečná.

6. MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ

Cílem patentu EU je zlepšit podmínky pro inovace v Evropě. Inovační činnost měří iniciativa INNO-Metrics, která zahrnuje evropskou tabulku inovačních ukazatelů a Eurobarometr. Také strategie Evropa 2020 se zavazuje vyvinout nový ukazatel pro sledování inovací.

Patent EU by měl existovat společně s evropskými a vnitrostátními patentovými systémy. Proto by měly být sledovány úrovně patentování zveřejňované patentovými úřady, aby se zajistilo, že tyto možnosti uspokojují potřeby inovátorů včetně ujednání o překladu.

Datum: 3.9.2010

Verze: 3

Zpracovala:

Ing. Lucie Zamykalová, Ph.D. (ÚPV), mezinárodní odbor, tel.: 220 383 301

Mgr. Jitka Václavíčková (MPO), odbor komunitárního a mezinárodního práva, tel. 22485 2072,

Schválil:

JUDr. Světlana Kopecká (ÚPV), ředitelka mezinárodního odboru, tel.: 220 383 327,

Mgr. Lukáš Prokeš (MPO), ředitel odboru komunitárního a mezinárodního práva, tel. 22485 2967

Rámcová pozice ČR

Projednávaná věc:	Návrh nařízení Rady (EU) o překladech pro patenty Evropské unie
Pracovní skupina:	PS Rady pro duševní vlastnictví (patenty) – G3
Číslo dokumentů:	dokumenty Rady č. 2010/ST/11805, 2010/ST/11805 ADD 1, 2010/ST/11805 ADD 2
Stupeň priority pro ČR:	Důležitá problematika

1) Charakteristika - včetně stádia projednávání:*

Současný patentový systém v Evropě, založený na Úmluvě o udělování evropských patentů (Evropská patentová úmluva, dále EPC), je vysoce nákladný a složitý. Dnes evropský patent validovaný ve 13 zemích stojí až 20 000 EUR, z toho skoro 14 000 EUR tvoří náklady na překlady. Evropská unie se snaží dlouhodobě řešit tento problém a vytvořit patent EU, který by měl jednotné účinky na celém území EU a byl by z hlediska nákladů přijatelný i pro malé a střední podniky.

EU si je vědoma toho, že podpora aplikovaného výzkumu, patentové výkonnosti a zavádění inovací je pro ni klíčovou prioritou pro následující dekádu. Jednotná ochrana evropských práv duševního vlastnictví v Evropské unii, která má být zajištěna přijetím společného patentu v EU, je vytýčena jako priorita ve Strategii Evropa 2020, s odkazem na podporu růstu inovací v Evropské unii. Uvádí se, že například díky patentu EU by podniky mohly ušetřit 298 milionů EUR každý rok.

Na základě závěrů přijatých dne 4.12.2009 Radou pro konkurenceschopnost ke Zlepšení patentového systému v Evropě¹, Evropská komise (dále jen „EK“) připravila návrh nařízení o překladech patentů EU, který doplňuje vlastní návrh nařízení o patentu EU. Vstupem Lisabonské smlouvy v platnost došlo k vytvoření nového právního základu a ke změně procedury pro přijímání předpisů týkajících se evropských práv duševního vlastnictví. Podle nového článku 118 SFEU má být jazyková otázka patentu EU řešena samostatným nařízením, které bude přijato jednomyslně a bude aplikovatelné od data vstupu nařízení o patentu EU v platnost.

Belgické předsednictví předložilo na pracovní skupině Rady pro duševní vlastnictví (patenty) – G3 dne 14.7.2010 členským státům k první výměně názorů pracovní dokumenty obsahující

¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/111744.pdf

návrh nařízení o překladech patentů EU (dok. Rady č. 2010/ST/11805) a dne 28.7.2010 pak hodnocení dopadů výše uvedeného návrhu nařízení (dok. Rady č. 2010/ST/11805 ADD 1) a shrnutí tohoto hodnocení dopadů (dok. Rady č. 2010/ST/11805 ADD 2). Následně byl BE PRES předložen ještě dokument Rady č. 13076/10. Další zasedání pracovní skupiny se uskuteční ve dnech 8.-9.9.2010. Problematika patentů EU bude projednávána na večeri ministrů v rámci neformální Rady pro konkurenceschopnost dne 29.9.2010.

Předložený návrh nařízení vychází ze stávajícího jazykového režimu Evropského patentového úřadu (dále jen „EPÚ“). Podle tohoto návrhu se řízení povede v jednom z úředních jazyků EPÚ (angličtina-EN, němčina-DE, francouzština-FR), ve kterém dojde i k udělení patentu EU. Toto znění bude považováno za závazné, to znamená, že patent bude platit na celém území EU jednotně v EN nebo DE nebo FR. Pouze patentové nároky budou přeloženy na náklady systému do zbylých dvou úředních jazyků EPÚ. Po zveřejnění patentu EU podle čl. 14 (6) EPC nelze požadovat na majiteli patentu žádné další překlady.

V preambuli návrhu nařízení² se uvádí, že pro překlady celého patentu EU (tj. popisu, patentových nároků, popř. výkresů a anotace) do všech úředních jazyků EU by mělo být využito strojových překladačů (v současnosti jsou podle dostupných informací v Evropě vyvíjeny dva systémy – EMTP - *European Machine Translation Programme* - v rámci EPÚ a PLuTO – *Patent Language Translations Online* - v rámci projektu řízeného Komisí). Takto pořízené překlady budou mít pouze informativní charakter bez právních účinků.

Návrh počítá se snížením poplatku za podání přihlášky v jiném jazyce, než je úřední jazyk EPÚ a zahrnuje i staronový prvek proplácení nákladů na překlad patentové přihlášky do jazyka řízení před EPÚ ze systému těm přihlašovatelům, kteří mají bydliště nebo sídlo v členském státě EU s úředním jazykem odlišným od úředních jazyků EPÚ.

V případě soudního sporu poskytne majitel patentu EU na žádost údajného porušovatele řádný překlad patentu EU do úředního jazyka členského státu, kde údajné porušování nastalo, nebo kde má údajný porušovatel domicil, a dále na žádost příslušného soudu v EU do jazyka řízení tohoto soudu. Náklady na překlad ponese majitel patentu EU.

Navrhuje se, že za 5 let od vstupu nařízení v platnost EK vypracuje zprávu o jeho realizaci a navrhne případné změny.

Návrh nařízení doprovází dopadová studie (2010/ST/11805 ADD 1, 2010/ST/11805 ADD 2), která analyzuje 4 možnosti řešení jazykové otázky a zároveň se snaží vyčíslit náklady u jednotlivých variant pro přihlašovatele. Dopadová studie řeší tyto varianty:

- **Varianta I** — 1 jazyk EN – v němž se vede řízení a v němž dojde k udělení a zveřejnění patentu (bez dalších překladů) – **náklady na překlady 0 EUR** - nejnížší náklady a zjednodušení řízení,
- **Varianta II** – 3 jazyky EPÚ (EN, FR, DE), vedení řízení v jednom z jazyků dle volby přihlašovatele, překlad patentových nároků do ostatních dvou jazyků po udělení patentu – **náklady na překlady 680 EUR** – mírně vyšší náklady, patentové nároky přeloženy do ostatních dvou jazyků, popis technických řešení pouze v jazyce řízení,
- **Varianta III** - 5 jazyků (EN, DE, FR, IT, ES) – udělení patentu v jazyce řízení a překlady do ostatních 4 nejpoužívanějších jazyků EU – **náklady na překlady 1360 EUR** – zvýšení nákladů, jazyková diskriminace,

² BE PRES navrhlo vložit zmínku o strojových překladech do textu nařízení (dok. 13076/10). Pozice ČS k tomuto návrhu zatím není známa.

- **Varianta IV – překlad do všech úředních jazyků ČS³ (vedle jazyka řízení) - náklady na překlady 6800 EUR.**

Studie vyhodnocuje jako optimální variantu tu, která počítá se třemi jazyky (EN, DE, FR). Z ní také vychází předložený návrh nařízení (varianta 2). Dle hodnocení dopadů předloženého EK by náklady na překlady u této varianty měly činit 680 EUR, celkové náklady na udělení patentu by tak činily 6180 EUR.

2) Pozice ČR:

Česká republika se domnívá, a to na základě výsledků konzultací s podnikateli a jejich asociacemi, že návrh EK by mohl být ještě ambicióznější, a proto bude na půdě EU prosazovat výše uvedenou variantu I – tj. variantu pouze jednoho jazyka - angličtiny. Důvodem pro podporu takového návrhu je:

1. **Jednoznačná podpora tohoto řešení ze strany podnikatelů a jejich svazů.**
2. **Zjednodušení a především zlevnění celého procesu přihlašování patentů, neboť odpadají náklady na překlad.**
3. **Podniky jsou zvyklé pracovat s technickými informacemi téměř výlučně v angličtině. Povinné překlady do němčiny a francouzštiny pak systém jen zbytečně prodražují a zvyhodňují firmy z některých členských států oproti ostatním.**
4. **Vzhledem k předpokládané technologické náročnosti uvažovaného strojového překladu se jeví jako výrazně jednodušší řešení, kdyby se patentová dokumentace strojově překládala pouze z jednoho jazyka (angličtiny) namísto navrhovaných tří jazyků.**
5. **Náhrada nákladů na překlady patentové přihlášky EU z národního jazyka ČS jiného, než je úřední jazyk EPÚ, do úředního jazyka EPÚ na náklady systému (viz odst. 5 preambule) představuje zajímavou myšlenku. Podstatou je motivovat přihlašovatele k vyššímu využívání nově vznikajícího systému patentu EU. ČR se domnívá, že je však potřeba vyjasnit mechanismus financování těchto nákladů na překlady v době, kdy patenty EU ještě nebudou generovat dostatečné zisky do systému⁴.**

V případě, že by se nepodařilo variantu I obhájit, je Česká republika připravena jednat o navrhované variantě II – tj. variantě tří jazyků.

Česká republika bude na půdě EU podporovat rovněž urychlený vývoj kvalitních strojových překladačů, protože strojové překlady lze považovat za přijatelné řešení, jak do budoucna zpřístupnit patentové informace širší veřejnosti.

3) Dopad na právní řád ČR:

Nařízení o překladech pro patenty EU by bylo přímo aplikovatelné od data vstupu nařízení o patentu EU v platnost. Realizace systému patentu EU dále předpokládá revizi Úmluvy o udělování evropských patentů a přístup EU k této Úmluvě.

³ Nepočítá se s překlady patentových přihlášek a patentů EU do irštiny a maltštiny, jelikož Irsko a Malta v současné době nepožadují překlady evropských patentů do svých jazyků.

⁴ EK k mechanismu náhrady nákladů na PS pro duševní vlastnictví dne 14.7.2010 uvedla: Mechanismus musí být stanoven EPÚ. Pravděpodobně formou dohody mezi EU a EPÚ v momentě, kdy se ČS EU dohodnou. Sníží se též přihlašovací poplatek pro subjekty podávající patentové přihlášky v jazyce jiném, než jsou úřední jazyky EPÚ. KOM má představu, že by se stanovila horní hranice, do které by náklady byly propláceny.

V souvislosti s posouzením souladu návrhu nařízení s právním pořádkem ČR se nabízí otázka slučitelnosti návrhu nařízení s obecně uznávanými principy českého právního řádu, umožňujícími užívat český jazyk. O stanovisko bylo požádáno Ministerstvo spravedlnosti, jehož vyjádření je připojeno.

4) Dopad na státní rozpočet:

Bez přímého dopadu na státní rozpočet.

5) Další relevantní dopady (např. na ŽP, hospodářské, sociální, apod.):

Dopady návrhu nařízení na přihlašovatele/majitele patentu jsou pozitivní (snížení nákladů na získání patentové ochrany). Důsledkem očekávaného přílivu patentových práv s účinkem pro území EU pak může být zvýšení nákladů na překlady při sledování stavu techniky a rozsahu patentových práv třetích subjektů, avšak podniky, které v současné době sledují trendy v oblasti nových technologií, již s těmito dokumenty v anglickém jazyce běžně pracují, jak vyplynulo z veřejné konzultace k návrhu nařízení.

6) Konzultace podnikatelů

Ministerstvo průmyslu a obchodu uspořádalo veřejnou konzultaci, ve které měla podnikatelská veřejnost možnost se k danému problému vyjádřit. Zástupci podnikatelských svazů podporují snahy EU o zavedení jednotného patentu a přiklání se k variantě 1, která je uvedena v analýze dopadů. Tedy zavedení pouze jednoho jazyka – a sice anglického.

Jak uvedla Asociace malých a středních podnikatelů (AMSP), současný roztržštěný systém vede k situaci, kdy je přeshraniční transfer technologií mezi jednotlivými státy pomalý a drahý a v konečném součtu neefektivní. Tuto skutečnost lze bezesporu považovat za jednu z největších překážek zvyšování konkurenceschopnosti ekonomik jednotlivých zemí EU i EU jako celku. Uvedené **negativní dopady** mají menší dopad na velké země EU, které mají samy relativně velký vnitřní trh, naopak na **menší země**, mezi které patří i Česká republika, mají dopad větší. Toto je umocněno skutečností, že ČR má navíc i **výrazně proexportně orientovanou ekonomiku.** **Jednotný patent pro vnitřní trh EU by měl tyto negativní dopady do značné míry zhojit.**

Výsledky konzultace podnikatelů

- výše uvedená pozice ČR vychází z konzultace podnikatelů, která proběhla na webovém konzultačním fóru v termínu 10.-23.8.2010. Osloveni byli uživatelé **Businessinfo.cz** a podniky, které jsou evidovány v databázi přihlašovatelů evropských patentů a mezinárodních patentových přihlášek (Esp@cenet) u Evropského patentového úřadu (EPÚ)
- k otázkám položeným v úvodním příspěvku se vyjádřilo celkem šest podniků, mezi nejvýznamnější z nich patří společnosti **Škoda Auto, a.s., Třinecké železářny, a.s. a TOKOZ, a.s.**
- je možné shrnout, že podnikatelé v otázce jednotného patentu EU jednoznačně upřednostňují variantu pouze jednoho jazyka – angličtiny, a to vzhledem k následujícím důvodům:

1. Neexistenci patentové dokumentace v češtině nevidí jako překážku.

2. Konkurenceschopnost zakládají na neustálém rozvoji a aplikovaném výzkumu, který se opírá hlavně o **anglicky a německy psané odborné publikace**. Pokud se jedná o patentovou literaturu, ta se především opírá o anglické verze, ale i německé.
3. **Kvalitní strojové překlady do češtiny by uvítali, ale nepovažují je za bezpodmínečně nutné.**
4. **Angličtina by zjednodušila současný stav, kdy jsou některé informace v angličtině, jiné v němčině, španělštině, francouzštině a dalších jazycích, což je pro provádění rešerší podstatně náročnější.**
5. Pokud by byla **dokumentace k patentům jen v angličtině**, pak zcela určitě **nebude představovat žádnou vyšší finanční ani administrativní zátěž** z hlediska **přihlašování** a ani z hlediska studia patentových spisů při hledání nových technických řešení.
6. **Přihlašování evropského patentu nebo mezinárodní patentové přihlášky cestou PCT jsou vedeny v angličtině, neboť ta je výhodná i pro přihlašování mimo EU.**

Podnikatelské organizace

S názory podniků se shodují i vyjádření **Hospodářské komory ČR (HK ČR)**, **Svazu průmyslu a dopravy ČR (SPD)** a **Asociace malých a středních podniků ČR (AMSP)**.

▪ **Hospodářská komora České republiky**

1. **preferuje pouze anglický jazyk** pro jednoduchost, rychlost a snížení nákladů,
2. **strojové překlady považuje za levný a užitečný prostředek**, v žádném případě **nesmí nahradit oficiální patentovou dokumentaci**, pro níž by byla **právně závazná pouze anglická verze**.

▪ **Svaz průmyslu a dopravy**

1. **také jednoznačně podporuje variantu jednoho jazyka (EN)**,
2. doporučuje vytvořit aliance s relevantními členskými státy za účelem dosažení této optimální varianty,
3. SPD podporuje názor, že v rámci jednání v Radě **musí nejprve dojít ke shodě, pokud jde o harmonogram a volbu jazyka**,
4. poté bude následovat projednání požadavků souvisejících. **Další prioritou by měla být otázka zajištění kvalitních a efektivních strojových překladů**,
5. **režim tří hlavních jazyků používaných EPÚ doporučuje SPD přijmout jen jako kompromisní řešení s podmínkou odpovídající kvality strojových překladů a s možností kontroly ze strany členských států.**

▪ **Asociace malých a středních podniků**

1. **podporuje angličtinu jako jediný jazyk**,
2. avšak domnívá se, že vzhledem k odporu některých zakládajících států je **varianta podávání patentových přihlášek ve třech jazycích patrně maximum možného, které je v současné době možno dosáhnout**,
3. ve srovnání s podáváním patentových přihlášek v češtině (a následných překladech) je nejen levnější, ale také mnohem pružnější a dá se předpokládat, že bude i jednodušší.

V rozporu s výše uvedenými stanovisky podnikatelských subjektů a jejich asociací je stanovisko Komory patentových zástupců (KPZ) a Advokátní komory (AK), které tvrdí, že současný stav je pro české podniky výhodný a požadují nadále překlady celého patentového spisu do českého jazyka. K naznačenému požadavku KPZ a AK lze konstatovat, že:

1. Současná nízká patentová aktivita českých firem nesmí sloužit jako argument proti jednotnému patentu EU, naopak jednoduchý a levný patent EU by měl české podniky podpořit v přihlašování nových technických řešení.
2. Argument rovněž nerespektuje ekonomickou realitu v ČR, která je ekonomicky závislá na exportu, je tedy pro podniky ekonomickou nutností sledovat evropskou patentovou ochranu bez ohledu na to, zda je validována v ČR či nikoliv, tedy též v cizím jazyce.
3. Ze zprávy EPÚ vyplývá, že patenty jsou pro téměř 90% firem užitečným zdrojem informací pro jejich vlastní výzkum a vývoj.⁵ Konkurenční tlaky na vnitřním trhu EU nutí i české podnikatele ke sledování nových patentů, aby zůstali konkurenceschopnými. Snahou ČR tedy nemůže být ochrana firem před patenty podnikatelů z jiných členských států, ale naopak vytvořit jednotný systém patentů v EU, který umožní podnikatelům efektivněji sledovat konkurenci a současné trendy ve svém oboru.
4. Na základě konzultace podnikatelů je zřejmé, že podniky v dnešní době sledují technologický vývoj v jiných státech EU i ve světě, a tudíž jsou nuceny pracovat v angličtině. Téměř 85% vědeckých a technologických informací je v současnosti publikováno v angličtině. Jednotný patent EU tedy poslouží k rozšiřování znalostí a umožní firmám efektivněji sledovat současné trendy a inovační aktivity konkurence. Proto není žádoucí uzavírat se konkurenčním tlakům trhu EU, ale naopak se jim vystavit.

Pozice evropských podnikatelských uskupení: skupina Eurochambers, UEAPME (*European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises*) a Sdružení pro konkurenceschopné technologie (ACT) zjednodušený jazykový systém patentu EU podporují.

7) Pozice EK a EP:

EK vypracovala tento návrh nařízení, ze kterého vyplývá její podpora tříjazyčnému systému pro patenty EU. Svůj návrh opírá o analýzu ve zprávě o hodnocení dopadů čtyř variant (2010/ST/11805 ADD 1, 2010/ST/11805 ADD 2), kde obhájí tento tříjazyčný systém jako optimální.

Pozice EP není zatím známa. Zpravodaj k návrhu bude teprve jmenován.

8) Pozice členských zemí:

NL, DE, SE, PT, RO, FR, LU, DK, EE a IE mohou návrh nařízení podpořit.

Pro IT, ES, EL a CY je naopak zcela nepřijatelný a to z důvodu jazykové diskriminace. Prosazují své národní jazyky.

LV, EE a FI by akceptovaly raději jednojazyčný systém.

PL, LV, LT, FI, AT, HU a BG vedou konzultace; nemají zatím konečnou pozici.

⁵ Zpráva Prezidenta EPÚ Patents Landscape in Europe, Japan and USA, Mnichov 2006. s. 42.

SK, HU, AT a MT uplatnily výhradu přezkumu.

UK si ponechala parlamentní výhradu, ale s principy návrhu nařízení souhlasí.

ES předložilo dodatečně návrh na zavedení systému jednoho jazyka (EN) a povinného překladu patentového spisu do jednoho dalšího úředního jazyka EU po udělení patentu (na náklady přihlašovatele). Návrh bude blíže představen na pracovní skupině G3 dne 8.9.

Pozice členských zemí bude aktualizována na základě výsledků pracovní skupiny G3 ve dnech 8.-9.9.2010.

9) Stav projednávání v Parlamentu ČR:

Podle usnesení č. 288 z 30. schůze Výboru Senátu ČR pro záležitosti Evropské unie ze dne 14.7.2010 se bude tento Výbor návrhem nařízení Rady o překladech patentů EU zabývat.

10) Procedurální otázky:

a) Právní základ EU/ES: čl. 118 SFEU

b) Hlasovací procedura: jednomyslnost v Radě EU a konzultace Evropského parlamentu